

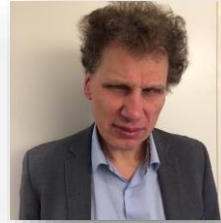

NCBOR Deelsessie:

Samen naar volledig circulair
beheer van de openbare ruimte

Voorstellen

- Lex Hendriksen
Gemeente Haarlem & Zandvoort
Programmamanager MRA Circulaire Economie

- Douwe Smit
Gemeente Haarlem & Zandvoort
Projectmanager en duurzaamheidcoördinator raamcontracten

- Chris van Vliet
Sweco
Duurzaamheidsmanager

Programma

Totstandkoming van het beleid en regionale samenwerking

- Circulariteitsdoelstellingen
- Samenwerking MRA Gemeenten

Invulling door de gemeentelijke organisatie

- De regisserende opdrachtgever
- Circulariteit in de raamcontracten voor projecten in de openbare ruimte

Naar de praktijk

- Duurzaamheid KPI's en Aanpak Duurzaamheid
- Praktijkvoorbeelden

Vraagstukken

Tot slot: Praktische tips

Totstandkoming van het beleid en regionale samenwerking

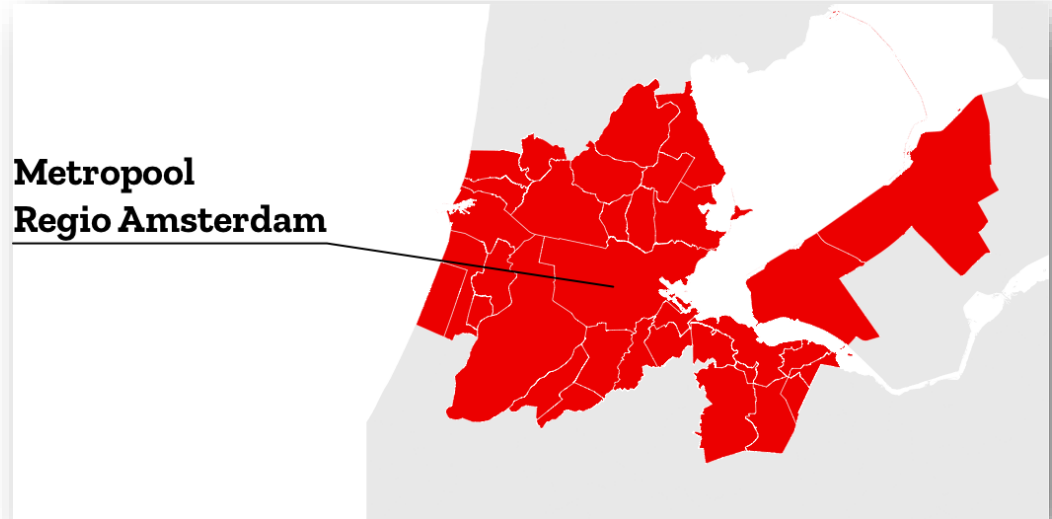

Bindend vanuit Metropoolregio Amsterdam (MRA)

- 50% circulair inkopen in 2025; 100% in 2030.

Dit op basis van spend en met module CO2 reductie;

- Jaarlijks ten minste één aanbesteding openbare ruimte op Circulair plastic straatmeubilair;
- Inpassen in Duurzame gebiedsontwikkeling;
- Klimaat adaptief inrichten.

Wat zegt Haarlem hiervan?

Gemeente
Haarlem

Gemeente
Zandvoort

Actieprogramma Circulaire Economie 2023 t/m 2025

Doelen t/m 2025

Eigen organisatie

- ✓ Duurzaamheidsdoelen zijn opgenomen in de Duurzaamheidsbegroting
- ✓ 50% van de inkoop van producten, goederen en diensten is circulair
- ✓ 50% van de Grond Weg en Waterwerken (GWW) wordt circulair uitgevraagd
- ✓ Haarlem is gecertificeerd op trede 5 van de CO₂-prestatieladder

Bouw

- ✓ 20% van de woningbouw in de MRA is in Houtbouw gerealiseerd (Green Deal Houtbouw)
- ✓ 50% van externe bouwprojecten heeft inzichtelijke materiaalstromen
- ✓ Werken aan grondstoffenhub met onderhoudspartners
- ✓ Realisatie circulaire bouwmarkt i.s.m. ondernemers uit de regio

GWW
projecten zijn
100% circulair
uitgevraagd

Haarlem is
een circulaire
stad

2022

2023

2025

2026

2030

2040

2050

Invulling door de gemeentelijke organisatie

De regisserende gemeente

Regisserende gemeente

- Focus op wat en niet op hoe
- Voorgeschreven waar gewenst en vrijgelaten waar mogelijk
- Conform gemeentelijk Civiel PlanProces (CPP)

Raamovereenkomsten openbare ruimte

- Duur overeenkomst is 4 jaar met optie 2+2 jaar verlengen
- 3 aannemers

- 2 ingenieursbureaus

- 5 partijen voor directievoering en toezicht.

Voordelen voor behalen van circulariteitsdoelstellingen

- Meerjarige verbintenis: Opbouw van kennis en verbinding met de stad;
- Gezamenlijke duurzaamheidsaanpak;
- Raamcontractpartners worden vroegtijdig betrokken bij de projecten;
- Circulaire grondstoffenhub.

Naar de praktijk

Spelregels & Uitdagingen

Spelregels

1. Eisen uit de raamovereenkomst
  1. Haarlems Civiel Planproces
  2. Haarlemse Routekaart Duurzaamheid
  3. Duurzame GWW 2.0
  4. EMVI beloftes
2. Input uit de gemeente
  1. Vastgesteld beleid
  2. Ondertekende convenanten
  3. Kadernota
  4. Tools & software pakketen

Uitdagingen

1. Het vraagt een nieuwe registratieplicht van alle projecten.
2. We moeten ermee leren werken.
3. Het kost tijd om de lessons-learned eruit te halen.
4. Het dient uit de projecten te worden bekostigd.

Duurzaamheid KPI's van Haarlem

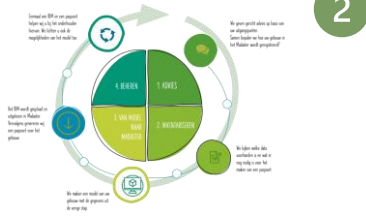
- 1 = eisen raamovereenkomst.
- 2 = input gemeente.
- 3 = EMVI belofte.

2

2

2

2

1. MKI reduceren met 50%*

2. Reduceren massapercentage primaire grondstoffen met 50%*

3. Alle projecten voorzien van materiaalpaspoort

4. Bijdrage Circulaire Hub

1

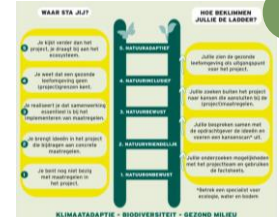
3

2

2

3

5. CO2-reductie 3 jaar voor planning van Haarlem**

6. Inzet meer ZE materieel

7. Voldoen aan Strategisch plan Klimaatadaptatie Haarlem

8. Toename aantal (Inheemse) bomen en groenoppervlakte

9. Minimaal trede 3 behalen op de Natuurladder

* = t.o.v. referentiejaar 2017 uit Haarlemse Routekaart Duurzaamheid.

** = 35,7% reductie t.o.v. referentiejaar 2017 behalen in 2024.

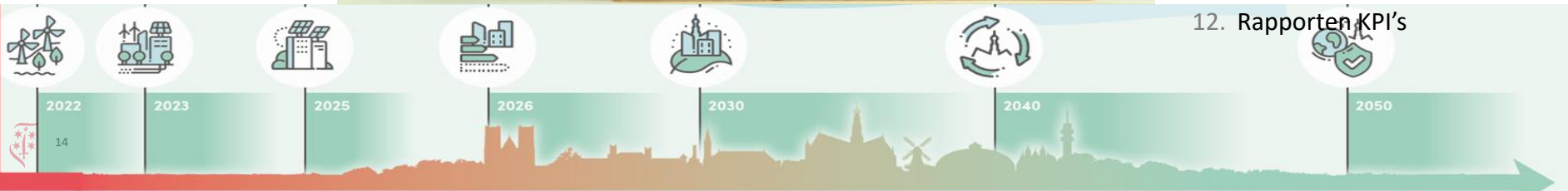
Circulariteit in Aanpak Duurzaamheid

Instrument Grondstoffenplan 12 Stappen

1. Schouwen van aanwezige materialen
2. Beoordelen hergebruik mogelijkheden binnen het project.
3. Beoordelen hergebruik mogelijk binnen de gemeente.
4. Uitvoeren MKI & CO2 nulmeting van het VO
5. Zwaartepunt analyse meest belastende materialen
6. Afwegen van duurzamere alternatieve

7. Selecteren van duurzaamheidsmaatregelen
8. Uitvoeren DO berekening MKI & CO2
9. Uitvoeren Material Circularity Index (MCI) berekening t.b.v. aantonen primaire grondstoffen reductie
10. Uitvoeren asbuilt berekening MKI & CO2
11. Uitvoeren asbuilt berekening MCI
12. Rapporten KPI's

Vragen?

Vraagstukken

Vraagstuk 1

Is het mogelijk om een goede samenwerking te creëren tussen overheidsinstanties voor het uitwisselen van vrijkomende materialen voor hergebruik?

- Ja
- Nee

Vraagstuk 2

Kun je een rommelige uitstraling voorkomen bij het toepassen van hergebruikte materialen?

- Ja
- Nee

Vraagstuk 3

Is het hergebruiken van trottoirtegels met een verwachte restlevensduur van 10 jaar rendabel?

- Ja
- Nee

Vraagstuk 4

Moet de overheid meer sturen op waar vrijkomende materialen naartoe gaan?

- Ja
- Nee

Vraagstuk 5

Is het mogelijk om met innovaties uit de markt de circulariteitsdoelstellingen te behalen met alleen nieuw/refurbished materiaal?

- Ja
- Nee

Praktische tips

- Leer van elkaar. Maak gebruik van kennis uit de markt en van andere overheidsinstanties.

Bijvoorbeeld:

- Roadmap Circulair inkopen MRA
- Marktpartijen doen brede (soms internationale) kennis en ervaring op

Praktische tips

- Probeer niet alles tegelijk te doen. Eerst de organisatie op orde. Begin daarna met meten en voer maatregelen stapje voor stapje in.
- Zorg voor genoeg draagvlak en communicatie.
- Pas een trade-off matrix toe bij de keuze voor de meest voorkomende materialen in projecten.
- Houd rekening met mogelijkheden voor hergebruik van materialen in het beleid en handboek inrichting openbare ruimte.

